

Nyitra-völgyi Lap

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona. — Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.

Néptanítóknak feleáron.

Szerkesztő: SZALAY PÁL.

Felelős szerkesztő:

POLLÁK-LENGYEL BÉLA.

Főmunkatárs: KUN MIHÁLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGY-TAPOLCSÁNY Főter (Platzko-féle ház)

hova a lap részét illető közlemények küldendők.

Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal veszi fel.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Feltámadás.

Az eget gyászfátyollal vonta be a sötétség, a föld megindult a gyalgó emberek lábai alatt s remegés szállt a bűnösök szívébe. A libanoni cédrus megdöbbenve kérdezte a vörös tengerről jövő szellőtől, — mely Bethlehem fölött repült el, — hogy mi történt?

— Miért e gyász és földindulás?

— Talán a Holt Tenger elevenedett meg, vagy az *El Ledsa* és *Dseinek* lávaszikláái gurulnak le Kánaán földjére?

— Nézz le délnek! — mondta a szellő a cédrusnak. — Ott, hol vörös foltot látsz az ég peremén, az alatt megtalálod *Moria* hegyét. A hol egykor az istenfő Ábrahám áldozta fel fiát, most keresztfán csüngve lehelte ki lelkét az *Isten-ember*, a *Názáreti*.

— És miért e gyász? hisz' minden embernek meg kell halni — kérdi csodálkozva a cédrus.

— De ez nem vétkezett soha, s halála percében azokért imádkozott, kik őt megölték, s így ő nem vala gyalgó ember, hanem Isten.

A szellő tovaszállt, elvitte a gyász-hirt világgá, s a cédrus keseregve hullatta ágairól a harmatkönyveket.

És a *Názáreti* ott csüngött közönéges latrok között kifeszítve a keresztfán, halo-

vány arczáról még gyöngyözött a véres verejték, mely odafestette képét szent Magdolna keszkenőjére. Lelke pedig föl-szállt atyjának trónusához, hogy bocsánatot könyörögjön azok számára, kik őt, az *Igazságot*, az *Örök Szeretetet* megfeszítették, lándzsával átfúrták szívéét, s tövis-koronát tettek glóriafénytől övezett fejére. S mintha a gyalgó bűnösök, a gyilkosok sejtették volna, hogy azzal a közönséges emberhalállal nem végezték ki egészen az *Igazságot*, a *Szeretet*, a holttestet még sziklafalak közé temették s sulyos kőtáblát borították rája, hogy föl ne támadhasson újra. Céljukat nem érték el, mert az isteni szikra kipattant egész fényességében, az isteni erő elfújta a kőtáblát s a *Názáreti Jézus* kikelt sziklasírjából, *feltámadott!*

Ábrahám föláldozta fiát az Istennek, s az Isten viszont feláldozta fiát az emberekért, a bűnösökért. A feláldozott *Izsák* feltámadott *Jézussal*.

A *Názáreti* feltámadása megadta azt a boldogító, megnyugtató vigasztalást az emberiségnek hogy a halálban meg van a feltámadás.

Krisztus feltámadása: az *emberi lélek tavasza*. Mert mint a rügyfakasztó tavaszi napfénytől új élet támad a legparányibb csirában is, a mint a tojásból élet kel ki a szeretet melege által, épügy új remény,

új élet költözött az emberiség szívébe a *Szeretet égi megnyilatkozásától*. Mert az égi *Szeretet* küldötte le fiát a földre, hogy reményt, a tulvilági élet reményét öntse a gyalgó emberiség szívébe. Ennek indító oka csak a szeretet lehet, a minthogy a világon mindent az régi szeretet hozott létre és tart fenn.

Mert nem-e *Isten* véghetetlen szeretete tartja fenn az életet a legparányibb mohaszálban épügy, mint a magasan ringó és viharral dacoló lölgyben?

És a *Szeretet* az *Igazság* megszemélyesítője: az *Isten-ember* martyrja lett a mennyei eszméknek, mert a törpekor, a bűnös farizeusok, nem tűrhették azt, mely az ő zsarnokságuknak vala véget velendő. Nem akartak megosztzkodni az élet javam, melyet a *Szeretet* egyformán elosztani parancsolt, nem akarták elismerni az *Igazság* ideális hatalmát. Mert az egoisták, a bűnösök az igazságban csak részesedni akarnak, de másokat részesíteni nem.

Szerették volna tehát először megsemmisíteni a *Szeretet*, melynek szívéét lándzsával átdöfték, s azután az *Igazságot*, melyet közsiklába temettek el, hogy fel ne támadhasson újra.

De a szeretetet nem tudták megölni, mert akkor lobogott fel a legnagyobb lánggal, midőn a halált osztó lándzsa

A „Nyitra-völgyi Lap” tárczája.

A látomás.

— Irta: Pallos Árpád. —

Az óra elütötte az éjféli tizenkettőt és a szokatlan erős hang telébresztett nehéz, mély álmomból.

Hasztalan igyekeztem ezután aludni, az álmom makacsul kerülte szempilláimait. Nyugtalanul fészkelődtem ágyamban és az álmatlanok összes tortélyait hiába vettem igénybe, többé már nem tudtam elaludni. Belenyugodtam sorsomba. Jó, hát virrasztani fogok.

Az éjféli idő különféle kísérteties gondolatokkal izgatott és agyam a legesekélyebb és leghalkabb impressziókat is mohón fogta fel.

Hirtelen nagyot reccsent a szemközti levő szekrény és ajtaja nagy robajjal tárult kékfelé.

Ijedten tekintettem a tünemény felé. A kinyitott szekrényből phosphoreskáló fény-gomolyok törtek elő, melyek kis időre egész szobámat fojtós párákkal telítették.

Mintha mázsás sulyok feküdtek volna mellemen, oly zihálva lélegzettem.

Végre elültek a fénygomolyok és a szekrény sötét háttéréből élénken kirítt egy tűz-

körrel befönt alak. Szemei vakító fénykévéket löveltek felém, míg befelé görbülő körmei miként a karbunkulus, úgy csillogtak.

Még nem volt időm magamhoz térni a meglepetéstől, a tündöklő alak megszólalt:

— Én vagyok a lelkiismeret. Megjelenem, hogy számon kérjem tőled tetteidet.

Takaróm alatt is úgy fázott egész testem, bár homlokomon a félelem gyöngyöző veritéke ült ki. Nyelvem nehezen mozgott és alig birtam gondolataimnak ura lenni.

— Nincs dolgom veled — szóltam — s nem követtem el semmi olyast, melyért lelkiismeretem felelősségre vonhatna.

A látomás haragosan vonta össze szemöldeit és lassu léptekkel megindult ágyam felé.

— De igen, nagy bünt követtél el, — meggyilkoltad embertársadat!

— Én, — kiáltám megrettenve, — én, ki még a légynek sem véték, én öltem meg embertársamat?

— Igenis, te. Emlékezzél csak vissza. Tegnap délután, midőn hivatalba mentél, ugy-e az utcasarokon koldus állt eléd? Alamizsnáért könyörgött, de te a kényelmet többre becsüléd s nem gomboltad ki kabátodat, hogy filléreiddel enyhítsd nyomorát?

— Ez igaz — rebegtem — s mialatt félve tekintettem a lassan közelgő alakra, mint vilám cikázott át agyamon, vajjon honnan tudhatja ő ezt?

— De ezzel még nem okoztam halálát? A káprázatos látomány, mintha nem is hallotta volna közbeszólásomat, folytatta:

— A nyomorult koldus hasztalan könyörgött, hozzád hasonló emberekhez, egy sem könyörült rajta s az kétségbeesésében a vízbe ölte magát. Rajtad szárad halála. Ezért lakolsz!

E szavaknál már elérte ágyamat s mig én megdermedve, mozdulatlanul vártam a történetendőket, egy ugrással rajtam termett s éles karmait mélyen bevájta sorsomba...

Egy irtóztatót sikoltottam a metsző fájdalomra...

Az óra méltóságteljesen kongatta el az éjfélutáni egy órát s a látomás eltűnt.

De karmainak nyomán még mindig éreztem a sajgó fájdalmat, mely úgy tűnt fel, mintha nem is kívülről, hanem belülről marcangolná testemet.

Egész reggelig a lelkifurdalás kigyóit éreztem keblemben s a derengő hajnalpir feldult ábrázattal talált széthányt fekvőhelyemen.

Lázás türelmetlenséggel vártam a reggelt.

keresztül szúrta szívét s ő gyilkosaiért imádkozott.

Az *Igazságot* sem tudták eltemetni, mert kikelt az sziklasírjából, mint tojásból az élet, mely szintén mészpánczéllal van körülvéve.

De az isteni *Szeretetének* és *Igazságnak* ezen eklatáns módon való megnyilatkozása nem volt elég megtanítani a gyarló földi teremtményt arra, hogy csak a *Szeretet* és *Igazság* tarthatja fenn a világot, s csak önmagunk ellen törünk, ha azt bántalmazzuk.

Mióta a világ legnagyobb drámája a *Kalvária* hegyén lejátsszódott, hányszor feszítették újra — meg újra a *Szeretetet*, hányszor dobálták meg kövel az *Igazságot* a farizeusok, az egoisták, kik monoplóriumnak tekintik azokat.

A szeretet korunkban el van zárva mélyen a szívnek legbelső rejtekében, mint a szent test a sziklasírban.

Manapság pénzért árulják a szeretetet, s ennek irányunkban való megnyilatkozását csengő pénzre szeretnők felváltani.

A kik lelkükben hordozzák a szeretetnek melegét, akik az *Igazságot* életük vezérszavának tekintik, azokat elnyomja a tömeg, a mely még egy *Golgothát* szeretne jártni az isteni eszmékkel.

Pedig a nagy társadalom összetartó, összeforrasztó kapcsa csak a *Szeretet* lehet, nem az önző szív és az aranyborjut imádó törpe lélek.

Az egyéni érdekek, kicsinyes hiúságok mindenkit elválasztanak egymástól, és csak az ajkán viseli a tömeg az isteni szeretetet hirdető frázisokat.

Bizzunk azonban az *Igazság* és *Szeretet* isteni, égi küldetésében, mely örökké fog létezni, mely tud fogja élni a mi gyarlóságainkat s diadalmaskodni fog rajtuk, mint a *Názáreti* isteni ereje a koporsó fedelén és ellenségein.

A mai napon, midőn a *Názáreti* feltámadásának évfordulóját, magasztos ünnepét üljük, igyekezzünk azt a sziklakérget — az önzést, a földi hiúságot — legördíteni sziveinkről, mely alatt létezni

Végre az is elérkezett. Sietve kapkodtam magamra ruháimat és rohantam a legközelebbi kávéházba.

Mint a kincskereső, oly lázas mohósággal kutattam a napi hírek között. Szeimeim ijedten állottak meg egy helyen. Szent Isten? Tehát mégis igaz. Ime, itt a hír. Fuldokolva olvastam... Az egész világ elsötétült előttem...

„Öngyilkos koldus. Ma este a lánczvid karfájáról egy szegényes külsejű ember hirtelen a vízbe ugrott. A mentési kísérletek sikerteleneknek bizonyultak, mert a hullámok nyomtalanul elfodták az ismeretlen áldozatot.“

Gyilkos! Gyilkos!... hangzott felém mindentűn és én őrjöngve futottam ki a helyiségből, hátra sem tekintve. De hasztalan futottam, mint furiák üldöztek a gondolatok. Sarkaimba kapaszkodtak s úgy rohantak velem, mindenfelé a városban keresztül.

— Nagy Isten! Ments meg üldözö gondolataimtól, — sóhajtottam fel e nehéz órában, — de a lelkiturdalás mardosó fájdalma nem akart megszűnni.

Futottam önmagam elöl, míg csak fáradva le nem rogytam valahol. A külváros egy zugutczájában szedtek fel s úgy vittek a legközelebbi kórházba.

kell a *Szeretet* melegének, mert anélkül *Isten* nem teremtett senkit és semmit.

Szegezzük lelki szemeinket arra a hegyre, *Morea* hegyére, hol az istenfő *Ábrám* feláldozta egyetlen fiát: *Isákot*, a honnan az izlamok nagy prófétája nemes ménjén megindult, hogy a hét mennyországot keresztül utazza; a hol a keresztény világ legnagyobb drámája lejátsszódott s az üdvözülés eszméjének lelket bevilágító fénye áradt szét reánk; szívünkben örvendezve adjunk hálát az Istennek, hogy az az *Örök Szeretet* feltámadott.

Szalay Pál.

Ünnepeljünk!

Álljunk meg egy pillanatra! Tegyük egy pillanatra félre mindennapi szerszámunkat. Rázzuk le magunkról a létért való küzdelmünkben megfakult czafatos ruhánkat. Öltünk egy-két napra ünnepi ruhát és pihenünk, *ünnepeljünk*.

Jó Isten, ránk fér egy kis pihenés, egy kis ünneplés testileg is, lelkileg is. Sőt *lelkileg* talán még inkább!

Az a régi s nap-nap után megújuló, irtózatossan hangzó jajkiáltás *A létért való küzdelem*: minden testi-lelki munkánkat mindinkább fokozottabb mértékben igénybe veszi. — Az élet nyüzsgő tömkelegében nekifeszített ököllel halolunk előre, félretuszkolva mindent, a mi kétséges utunkban akadályt képez.

Ha elég erőnk van e gigászi küzdelmekhez, úgy előre jutunk, de ha erőnk fogytán van, ha karunk kifáradva hanyatlak alá, úgy lemondással várunk kell, míg az erősebb bennünket félretolva, előre halol s csak azután (mi meg a nálunknál gyengébbeket oldalba bökve) bandukolhatunk előre. Szóval: ez óriási nagy versenyben az *erő* folytat kétségbeesett s nem kevésbé aránytalan harcot. S e megfeszített küzdelmünknek természetes kifolyása az, hogy fizikumunk mindinkább kifárad, hova-tovább erőnk fogytán van, míg nem, hiába a jóakarát, hiába dűleszkedünk neki: *hátra maradunk*, mert — *gyengéek* vagyunk! S eddigi küzdelmünknek

... S most hozzátok szólok, ti nagy tudósok, ti mindent tagadó lángelmék, kik nem hisztek az előérzetekben, sejtésekben, telepáthiában! Mivel magyarázzátok meg a velem történeteket? Ki találja meg a kulcsát annak a rejtélynek, mi módon volt lehetséges földöntúli erők behatása nélkül, hogy nekem a látomás előtte való éjjel bejelentette a koldus öngyilkosságát? Honnan tudhattam én meg az eseményeket előre?

Vajjon nem a lélek együttérző hurjait rezgették-e meg a halálküzdelemben kinlódó koldus jajsavai?!

Ha nincs előérzet, ha nincs sejtélem, mely előre megsugja a jövőben történeteket, ha nincs telepáthikus érzés, mely a gondolatnál is gyorsabban hírül hozza azt, mi szívünket gyászba borítja, akkor honnan tudhattam meg előre mindazt, a miről a napilapokból csak reggel értesülhettem?

— *Hát az esti újságból*...

a bére: száználmas mosoly az erősebb részéről...

De vajjon indokolt e brutális küzdelem? Okvetlenül szükséges-e az, hogy a létfontartás kérdésénél az ököljogot gyakoroljuk? Nem közeledhetnénk — e más eszközökkel a célunk felé?

Dehogyan is nem!

Van annak más, hathatósabb s egyszerűs mind kényelmesebb eszköze is. Ugynevezik, hogy *szeretet*. A *szeretet*, mely önmaga kovácsolja segédeszközeit: a *türelmet* és *méltányosságot*. Ily nemes eszközökkel felfegyverkezve lassan-lassan, de annál biztosabban elérhetjük célunkat. De hogy ezt megérthessük, szükségünk van arra, hogy mindennapi küzdelmünket olykor-olykor félbeszakítsuk s így időnk jusson az elmélkedésre, a gondolkodásra. Szóval, hogy *ünnepeljünk!*

Tehát akkor, midőn e czikk élére irtam, hogy: *Ünnepeljünk!* nem a hívőkhöz szóltam, nem az ájtatosságról szóltam, mert az ki-ki *meggyőződése* dolga, melyet egy rövidke czikk keretén belül bizony édes-keveset lehetne befolyásolni s ez különben sem volt célunk. Hanem igenis szólunk azon hívőkhöz, kik azt hiszik, hogy az emberiségért, vagyis jobban mondva a sokat hangoztatott *humanizmusért* működnek akkor, midőn az ököljogot érvényesítik a lét kérdésében s vak fanatizmusukban nem látják azt, hogy ép ily eszköz gyakorlásával pellengérré állítják a humanizmus eszményi jelszavát.

A mindenség nagy alkotója bölcs előrelátással osztogatta a létfontartási eszközöket. Az erdő vadjának értelmi hiányát az erővel s a brutális érzéssel pótolta, nekünk embereknek pedig az ész fenséges védelmi eszközét adta osztályrészünkül. Az erdő vadjának tehát természetes fegyvere: *a kiméletlen erő*, az embernek meg természetes fegyvere: *az ész, a szív, a lélek*. Jaj annak a vadnak, mely támadójával szemben nem természetes fegyverét használja, de kétszeresen jaj nekünk, ha a természet örökké igazságos s fenségesen szép törvényeit semmibe sem véve: az ész, a szív és a lélek nemes pajzsát magunktól eldobjuk s a vad állat fegyverét: *az erőt* használjuk. Ekkor nemcsak fizikai életünket tesszük kockára, de egyszersmind morális életünkön is szörnyű öngyilkosságot követünk el.

S fájdalom, mostanában lépten-nyomon a vad állat fegyvere: *a mi létfontartási eszközünk*. Tekintsünk egy kissé vissza. Nem is kell oly messze mennünk, hogy észlelhessük e szomorú tény. Bármely téren, ha verseny üt ki, a kiméletlen erő viszi a vezérszerepet. A *humanizmus*, a *testvériség* szüzi zászlaját pedig fennen lobogtatjuk, de csak azért, hogy e világító szövétnak fényénél láthatlan legyen az a gaz önzés és kapzsiság, mely *valójában* bennünket sorompóba állít.

Társadalmunk a teljes szétzúllás útján van. Az *erő* itt is felütötte hidra fejét. Nem ismerünk mi már *embertársakat*, hanem igenis ismerünk: gazdag embert, szegény embert; ilyen pártit, olyan pártit; ilyen felekezeti, olyan felekezeti. S ugyan e megkülönböztetés szerint folynak a harcok. Vad gyűlölettel az isteni tanokat semmibe sem véve, egymás ellen szívet-facsaró kiméletlenséggel pusztító harcot folytatnak.

Husvét van, az emberiség nagy ünnepe!

A hívő, büneiért vezekelve, meglisztult lélekkel, megkönnyebbült szívvél lép temploma szent csarnokába. Ott bűnös multjára még egyszer visszagondol, bűnbocsánatért esedez és ujrászülette vasakarattal fogadja azt, hogy immár jobb utra fog térni.

Tavasza van, a természet nagy ünnepe!

A tavasz lágy fuvalma végig lehel az egész mindenséget és a hová lehelete ér: új életre kelti a megdermedt természetet. S midőn a nap meleg sugarai felszínre csalják a földben eltemetett csirák növényzetét, midőn a fák rügyeznek s a bimbók feslenek: a mezők virányai ünnepi ruhát öltenek és az erdő dalnokai — a csörgedező patak ájtatos mormolásától kísérve — szívet-lelket felmelegítő vig énekekben dicsőítik a nagy Alkotót, a feltámadást.

Husvét van, tavasz van: az emberiség és a nagy természet ünnepe! Mi szellemi munkások is ünnepejünk egy kissé! Hagyjuk abba pillanatra mindennapi harcunkat. Kössünk fegyverszünetet s gondolkozzunk egy kissé eddigi harctaktikánkról.

S ha így már megvezekeltünk, akkor öltünk magunkra a humanizmus ünnepi köntösét. Ragadjuk meg természetes fegyverünket: az ész, a szív, a lélek eszményi pajzsát s ezzel, *nem az ököllel* induljunk a létért való küzdelmünk harcmezéjére, hogy azután társadalmunk is az ujra születést, a feltámadást ünnepehesse.

P. Lengyel Béla.

H I R E K.

Előfizetési felhívás.

Lapunk mai számával április hó 1-től kezdődőleg új előfizetést nyitunk s kérjük azon tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetési határideje lejár, hogy előfizetésüket idejekorán megújítsák, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor.
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

Néptanítóknak feleáron.

Tisztelettel

a kiadóhivatal.

Lapunk igen tisztelt olvasóinak és munkatársainknak **boldog ünnepeket** kívánunk.

Kitüntetés. Dr. Szulyovszky Dezső országgyűlési képviselőnk a héten magas kitüntetésben részesült. Dr. Szulyovszky tudvalevőleg az 1900. évi párisi kiállítás alkalmával, mint a XII. csoportbizottság tagja hazafias agilitást és kiváló szakértelmet tanúsított, elannyira, hogy legfelsőbb helyen is elismerésben részesült. Lapunk egyik barátjának köszönhetjük azt, hogy a kitüntetésről szóló átirat hű másolatát közölhetjük. S midőn ezt az utóbbiakban teszszük, őszinte örömmel csatlakozunk népszerű képviselőnk azon számos gratuláló híveihez, kik e kitüntetésben egy

telőtől-talpig hazafias szellemű férfiunak szorgos munkáját látják méltóan honorálva. A nevezetes átirat egyebekben következőleg szól:

„Kereskedelemügyi magy. kir. Minister. 1675/1901. eln. sz. Nagyságos Szulyovszky Dezső urnak, orsz. képviselő Budapesten. Ó Császári Apostoli Királyi Felsége 1901. évi február hó 19-én kelt és Széll Kálmán m. klr. miniszterelnök urhoz intézett legmagasabb kéziratában örömmel és megelégedéssel méltóztatik megemlékezni azon sikerekről, melyek a magyar korona országainak területéről a mult évi párisi nemzeti kiállításon megjelent földmivelési, ipari, kereskedelmi és művészeti kiállítások munkáját nyomon követte.

Ó Császári és Apostoli Királyi Felsége ezen fényes sikereket elsősorban a kiállítás ügyeinek előkészítésében résztvevők buzgó közreműködésének tulajdonítván, olyképen méltóztatott legkegyelmesebben rendelkezni, hogy Nagyságod, mint az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás XII. csoportbizottsága tagjának odaadó és eredménydus működéséért legteljesebb elismerése kifejeztessék.

Ennek eleget teendő, örömmel szolgál, hogy Ó Csász. és Apost. Királyi Felsége ezen legkegyelmesebb rendelkezését Nagyságod nagybecsű tudomására hozhatom.

Budapest, 1901. évi márczius hó 12-én.

Hegedűs, s. k.

A Nagytapolcsányi Szépitő-Egyesület eszméje az előjelek után indulva mindinkább kezd városunk közönségénél nagyobb és nagyobb tért hódítani. Ma vettük kézhez az Egyesületnek április 9-ére kitűzött alakuló közgyűlésére szóló meghívót. Reméljük, hogy a szép terv már az első összejövetel alkalmával megvalósul s mi ez uton is fordulunk az érdeklődőkhez, hogy az Egyesület létrejöttét megjelenésünkkel előmozdítsák. A meghívót a következőkben közöljük: **M e g h í v ó.** A nagytapolcsányi Szépitő-Egyesület alakuló közgyűlését 1901. évi április hó 9-én délutáni 4 órakor m. városunk tanácstermében fogja megtartani, — melyhez a taggyűjtő ivenek aláírt tagokat, valamint az egyesületbe még most belépni szándékozókat is ezennel tisztelettel meghívja a szervező bizottság. Tárgysorozat: 1. A közgyűlési elnök, jegyző, két szavazatszedő és két jegyzőkönyv-hitelesítő tag megválasztása. 2. Alapszabályok tervezetének tárgyalása és megerősítése. 3. Az egyesületi elnök és tisztikar megválasztása. 4. Az egyesület védnökeinek megválasztása. 5. Indítványok előterjesztése és elintézése. A Szépitő-Egyesület megalakulásának szükségességét és céljainak fontosságát a tisztelt közönség figyelmébe ajánlván, azon kérését terjeszti elő, hogy az alakuló közgyűlésen a magasztos célhoz mérten nagyobb számban részt venni sziveskedjék. Kelt Nagytapolcsányban, 1901. évi április hó 6-án. Tisztelettel a szervezőbizottság.

A F. M. K. E. népkönyvtárai. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, a földmivelésügyi m. kir. kormány támogatásával, egyre-másra állítja föl népkönyvtárait a magyartól nyelv. utáron. Legutóbb **Pográny** nyitramegyei községben állított föl népkönyvtárat, a melyet a napokban ünnepélyesen adott át a község előjárósága nevében Süttő István bíró, Bihary Gyula körjegyző és Karassy Imre plébános a közhasználatnak. A község ez alkalomból feliratilag üdvözölte a F. M. K. E. elnökségét. Az új népkönyvtárat erősen kultiválja a lakosság.

Czabaj-Csápor község is kapott a F. M. K. E.-től népkönyvtárat, mely egyelőre 94 irodalmi, történeti és gazdasági munkából áll. A könyvtárat Pulmann János dr. esperes plébános felügyelete alatt, Blahó Antal igazgatótanító kezeli, aki a könyvtár forgalmáról időszakonként vezet. A könyvtárral kapcsolatosan, a községben magyar olvasó- és dalegyület van alakulóban.

Felső-Terény hontvármegyei községben olyan nagy a népkönyvtár iránt az érdeklődés, hogy a lakosság csak úgy lesi a heti kiosztás

óráját. A könyvtárat Klein Mihály ev. tanító kezeli, aki máris sokat tett a mult században még tiszta magyar, de az idők folyamán eltöresodott község visszamagyarosítása érdekében. Iskolájában a tanítás nyelve is már egészen magyar.

Tánczezel egybekötött színelőadás. Nagy-Ugróczon f. é. április hó 8-án az ottani Casino helyiségeiben műkedvelői és tánczezel egybekötött színi előadás tartatik meg. Színre kerül: I. Leánykérő (Népszínmű egy felvonásban). — II. Von Sieben die Hässlichste (Lustspiel in 3 Akten). — A meghívók már széjjel kúldettek rendeltetési helyükre; az érdeklődés az estély iránt már most általános.

Kétezer koronás alapítvány a F. M. K. E. részére. Báró Luzsénszky Félix, a transzváli magyar önkéntesek kommandánsa, a ki legutóbb országos körutat tett s a vidék nagyobb városaiban, a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület kulturális javára, felolvasásokat tartott az angol-bur háborúról, a napokban tért vissza Budapestre. A felolvasások anyagi eredményéből a nemes báró *kétezer koronás alapítványt* tett a F. M. K. E. javára, azaz az emberberáti rendelkezéssel, hogy ez összeg kamatai mindaddig tőkésítsenek, míg a kamatokból a felvidéki óvodák legszegényebb gyermekei a téli hónapokban déli meleg levest kaphatnak.

Bolondgomba. A „Beszterce-Bánya és Vidéke” cz. lapban olvastuk a következőket: Kedves kis apróság számba megy az a felebezési kérvény, melyet lapunk egy barátja küldött be s melyet az eredetihez híven a következőkben közlünk: P . . . n. 23/2, 1901. Felmentességi kérvény. M. Kir. Alam Epítészeti, és Kazánkezelők, felügyelőseghhez. Alólírt, N. N. féle szeszfőzdében mjrt üzletvezető vagyok. 1901. évben Január hó 23 napján összeveszttem gazda, tisztel, azért, hogy ügyetlen kezeivel megtiltott helyekre nyult. sokszor figyeleztetem, arra: hogy vigyazon magara De ő az mind sikket fülekkel halgata. Fent említett napon, oly szűk; veszéles helyen találtam, kívülről, bejövén. azért hogy figyelmeztetésemet atlépte, nem csak; hogy összeszidtam, ellenkező képen: azon szo alatt, hogy szegye össze magatt, és mennyen ki. kétsznr szólva, kidobtam. Ezen állapon. ártatlanul, és ami törvényünk tudomány nélkül 1901. Február hó 21-ig napjan N . . . i. Irás. Kir. albíró. becsület sértés, értt. Kifejezett itélettel, harmincz négy Korona s negyven fillér. Büntény ala vette. Ellene nem szólnék semmi, hogy ha botrányt, elkövettem volna, tágas helyen. De itten, bejövettnek. nincs 5 □ mt. szabad terület, tehas, a szerencsetlenség, mint egyikhez ugyan Közzel van . . . Ezen itélet alóll, Nagyön szivosen Kérnék felszabadítást. És a törvényvel megtiltott helyek. fel világosított. Fizetésemnek határnapott 21-ától 14 napall kitűzték, mély allazattell, kérvényező N. N. üzletvezető N. N. gépész mint Kérvénytiro tanu.

Tisztességtelen reklám. A kereskedelemügyi miniszter a napokban a budapesti kereskedelmi és iparkamara véleményének meghallgatása után az ipartörvény 51. §-ába ütköző kihágásnak minősítette és ezért 20 koronával büntette M. G. c-i kereskedőt azért, mert üzlete ajtaján és tábláján azt hirdette, hogy üzlete néhány napig zárva marad, mert egy nagy csődületet vett meg és annak hazaszállítása miatt el kellett utaznia. Egyszersmind tudatta a közönséggel, hogy ezen árukat rendkívül olcsó árban fogja áruba bocsátani. A büntetésen kívül az 51. §. szerint engedélydíjnak és a fenti módon történt eladás következtében befolyt összeg tízedrészének megfizetésére is kötelezte a vádlottat.

A cégbejegyzések ellenőrzése. Daczára annak, hogy a kereskedelmi törvény immár huszonhat esztendő óta van érvényben s a törvény a cégbejegyzést kötelezővé tette: óriási ama cégek száma, melyek cégüket be nem jegyeztetik. A cégbejegyzés ellenőrzésére hivatott kamarák az ellenőrzésre képtelenek, mivel az elsőfoku iparhatóságok a kivett és megszüntetett iparigazolványokról nem értesítik rendszeren a kamarákat; másrészt pedig a kamarák

nem képesek évek hosszú során át ellenőrizni, vajjon az olyan iparos, kinek üzlete megnyitáskor a kisipar körét meg nem haladta, az idők folyamán üzletét nem nagyobbította annyira, hogy rá nézve a cégbejegyzés kötelezővé vált. A Magyar Tudakozódó Egylet e visszas helyzet megszüntetése érdekében mintegy másfél évvel felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszteriumhoz, melyben azt indítványozta, hogy a cégbejegyzések ellenőrzésével ő bizasék meg. A miniszter most a kamarák véleményének megküldésével újabb javaslatlattelre fogja felhívni az egyletet. Illetékes helyen a cégbejegyzés ellenőrzésének kérdését a kereskedelmi törvény közeli revíziója alkalmával akarják gyökeresen szabályozni.

Férfi van-e több, vagy nő. Az emberek számát körülbelül másfél milliárdra becsülik. Ennek csak az egyik felét számlálták tényleg meg, a másik felét csak hozzáértő számítás alapján határozták meg a statisztikusok. 1283 millió embert, tehát a föld lakosságának 87 százalékát nemek szerint is osztályozták, aminek eredményéről következő érdekes adatokat olvassuk a Földrajzi Közlemények új füzetében. Európának 334 millió lakosa van, amely számban a nők harmadfél millióval haladják meg a férfiakat. Ázsiában 815 millió lakos van, de ott 16 millióval több a férfi. Afrika 27 millió lakója között egy millióval több a férfi, mint a nő. Amerika lakóinak száma 10.2 millió és ott egy millióval haladják meg a férfiak a nőket. Ausztrália négy millió lakosa közül pedig másfél millió a nő. Az egész földön tehát 649 $\frac{1}{2}$ millió férfit és 633 $\frac{1}{5}$ millió nőt sikerült összeszámlálni. Tehát 15 $\frac{1}{8}$ millióval több férfi, mint nő él a földön. És csak Európában nagyobb a nők száma 3 $\frac{2}{5}$ millióval mint a férfiaké. De Európában is vannak országok, ahol több a férfi, mint a nő. Egynek kivételével mind Európa délkeleti részén fekszik. A kivétel a kis Lichtenstein hercegség, amely e tulajdonságban társa Oroszországnak, Görögországnak, Romániának, Bulgáriának, Szerbiának, Boszniának és Hercegovinának, valamint a dont kózáknak. Azokban az országokban, ahol a nők többségben vannak, — nagyon különböző az arányszámhoz. Vannak országok, ahol ezer férfira ezerhatvan nő esik. Ezek; Portugália, Svédország, Norvégia, Orosz-Lengyelország és Anglia. Németországban ezer férfira ezerharminckilenc nő jut, Magyarországon, Oroszországban, Franciaországban és Belgiumban a nők arányszáma ennél valamivel csekélyebb.

Különfélék.

A korom szerepe a kertészetben. Megjött a tavasz és vele együtt a gazdának ezer gondja, teendője. Ilyenkor van a legtöbb jó tanácsra szüksége minden gazdálkodónak, mert hiszen már a régi közmondás is azt tartja: ki mint vet, úgy arat.

Óvatosan kell minden újítással elbánni, s nem szabad Hübele Balázs módjára semmit sem elhamarkodnunk, mert ha valahol, úgy a gazdaságban boszulja meg magát leginkább a kapkodás.

Azért ügyeljünk mindig arra, hogy kinek a tanácsát fogadjuk meg, kinek az utasítását kövessük, nehogy a saját kárunkon tanuljunk.

Sok gondot ad a gazdának a veteményes kert, mert ez látja őt el és egész háza népét az egészséges étellel, azért hát nem fog ártani egy némely jó tanács, melynek segítségével sikeresen ellenállhatunk azoknak a veszedelmeknek, melyeknek minden nap kivagyunk szolgáltatva.

Itt van mindjárt egy óvszer a földibárhák ellen, melyek a veteményeknek legnagyobb ellensége, egy olyan szer, mely semmibe sem kerül s minden házban föl található.

Ez a szer pedig nem egyéb, mint a korom. Nem is hisszük, minő jó sikerrel alkalmazhatjuk a kályhákban és kéményekben lerakódott kormot a kertészetben. Ez a legjobb óvszer a palántáknak annyira ártalmas földi bárhák ellen. Ezek a kártékony rovarok száraz időjárás alkalmával a napsütötte ágyakat egész rajban szokták ellepni, azért az ilyen helyeken nagyon ezélszerű a magvakat még a befödés előtt korommal meghinteni.

A kikelt növényeknél is alkalmazhatjuk a korommal való meghintést és a siker ezuttal

sem fog elmaradni. Ilyenkor azonban szükséges, hogy a kikelt növényt a meghintés előtt meglocsoljuk, hogy a korom reá tapadhasson.

Jó hatásának bizonyult a kormozás az oly növényeknél is, melyek a roszdától sanyargattak és amugy is gyengék, különösen a zellernél és a babnál.

Használhatnánk ügyeljünk, hogy a kormot ne frissen alkalmazzuk, hanem öntsük le forró vízzel és így hígított állapotban használjuk, még ilyenkor is mérsékelten.

Ajánlatos lett volna a kormot már a tél folyamán összegyűjteni, hogy most már a tavaszi munkálatoknál minden gazdának rendelkezésére álljon.

Az ily módon praeparált növény azután sikeresen áll ellent minden férges infekciónak és így könnyű módon kerülünk el sok anyagi kárt és bosszúságot. *Jelenfy Ede.*

Szinház.

Az a páratlan nagy siker, melyet *Hercegy Ferenc „Ocskay brigadéros”*-a kivívott magának, már évtizedek óta egy magyar szerzőnek sem jutott osztályrészül. Legfényesebb bizonyítéka a darab óriási hatásának már az is, hogy rövid egy hónap leforgása alatt úgyszólván egymás után érte el negyedszázados jubileumát. A közönség pedig csak úgy tódul a szerezés vigszínházba és nem tud betelni a dráma igazán gyönyörködtető szépségeivel. A vidék is felbuzdulva közönség és kritika osztatlan elragadtatásból, egymásután szinre hozza a hazafias darabot, mindenütt növelve a szerző babérjait.

Az az általános siker, amely *Ocskay brigadéros*-nak ime mindenütt hűséges társul szegődött, egyszeribe neveltségessé teszi mindama vádakat, amelyek akár a darab tendenciósus voltára, avagy a szerző hazafiságára vonatkoznak.

Színházlátogató közönségünk teljes számban együtt volt *Ocskay brigadéros* mult hét szombatján tartott előadásán. Feszült kíváncsisággal néztük és hallgattuk a darab változatos jeleneteit és érthető figyelemmel lestük kiválóan *Fehér Károly* ur alakítását, miként fog *Ocskay László* nehéz, de háladatos szerepével megküzdeni. Anélkül, hogy kritikánkkal *Fehér* ur érdemeiből bármit is levonni szándékunkban állana, ki kell jelentenünk, hogy ezuttal nem elégitette ki mindenben várakozásunkat.

Modern kort élünk, amely minden ízében reális; az álpathoz rég lejárt idejét s a szereplő színésztől nem idealizálást, hanem a való élet hű visszatükröztesét kívánjuk. Főleg pedig oly jellem, mint *Ocskay László*, határozottan, magyar természetességgel cselekszik, magyar szívből magyar szívhez szól s ami fő — nem affektál. Ez a természetes cselekvés és őszinte hang az, mihez *Fehér* ur a színpadon nem akar, vagy nem tud hozzátörödni. Az ellenkező hibába esett *Szirmay Josef* in k. a. *Tisza Ilona* szerepében, akinek a tulságig vitt merev és hideg alakítása fagyos zuhanyként hatott a közönség ama részére, amely különösen *Fehér Károly* előadásának befolyása alatt mondhatni szinte romantikus hangulatban volt. A darabban a lelket *Fekete* és *Csete* urak tartották fönn, előbbi *Szörényi* százados, utóbbi *Pyber* vikárius szerepében, ámbár *Csete* Lajosban mindvégig nélkülöztük a játéknak azt a discret finomságot, amely pedig *Pyber* vikáriust annyira jellemzi.

Vasárnap a társaság bucsuelőadásaként telt ház előtt szinre került a *Nőemancipáció*. Tartalom nélkül szükölködő sovány darab s mégis kedves fogadtatásban részesült, mert annyi a mulattató elem legtöbb epizódjában és *Fekete* Miksa, *Kovács* Gyula vagy *Csete* Lajos

bohókás játéka annyira komikus volt, hogy valóságos nevetőgörcs vett erőt a közönségen.

Kitűnő volt *Medgyesi* Erzsike magyar tánczaival és pajzán dalaival, akiben ezen — sajnos utolsó — estén ismertük fel csak a bájos soubrettet.

A közönség a szereplők iránt érzett hála-jának lelkes tapsokban adott kifejezést; *Medgyesi* Erzikének pedig legjobb énekszámait kétszer, sőt háromszor közkívánatra megismételnie kellett.

Igy hát a társulat utolsó előadásaival helyreállította a mérleget, mely már-már hátrányukra billent; de viszont beigazolták előző számunkban kifejezett azon véleményünket, hogy a nagytapolcsányi intelligens közönség nem viseltetik közömbösséggel a hazai színészettel szemben s ha az első estéken nem az elvárt melegséggel fogadta is a szereplők nyújtotta élvezetet, úgy ezen tünet csak annak tulajdoitható, hogy bizony *Fekete* Miksa színtársulata idegen volt a közönségre nézve s alapos megismerésének kellett megelőznie azt, hogy mindenféle tartózkodástól menten, kiki tehetsége szerint áldozzon Thalia oltárán.

Kun Mihály.

Szerkesztői üzenetek.

Reális irány. Ön versét így kezdi:

Ha két héttel előbb láttalak volna
Szívem szerelemben megolvadt volna

hát bocsássa meg nyíltságunkat, de na versét két héttel előbb — mikor hideg idő járt erre felé — kézhez vettük volna, úgy fűtőanyagra kevesebb gondunk lett volna.

Sz. P. Cikkét részint helyszüke miatt, de azon körülménynél fogva sem közölhetjük, mert nem üti meg a lap szerkesztőségétől vezércikkekre általánosságban megszabott mértéket. Azt a tanácsot adjuk Önnek, próbálkozzék meg előbb egy szerényebb igényű lapnál s ha ott sem kíséri szerencse, akassa szegre jurnalistikai mániáját s térjen vissza ősei foglalkozásához: az ekeszarvához.

4769./1900. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagytapolcsányi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Keveczky Lajos** végrehajthatónak **Melus István** végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében, a végrehajtási árverés 149 kor. 60 fill. és 18 korona. költségek s jár. iránti ügyében a (nyitrai kir. törvényszék) a n.-tapolcsányi kir. jbiróság területén levő kolosi 33. sz. tjkvben I. 1—9 sorsz. a. foglalt B. 13. a. szerint Melus István nevében álló ingatlanra 2146 koronában az u. o. 120 sz. tjkvben + 1 sorsz. a. foglalt B. 6. a. szerint nevében álló ingatlanra 31 koronában ezennel elrendeltetik, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanokra az **1901. évi április hó 9-én** napján **d. e. 9 órája** Kolos község házához megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett folyamattal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. R. 8. §-ában s az ennek pótlása tárgyában kiadott igazságügyi miniszteri rendeletben kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

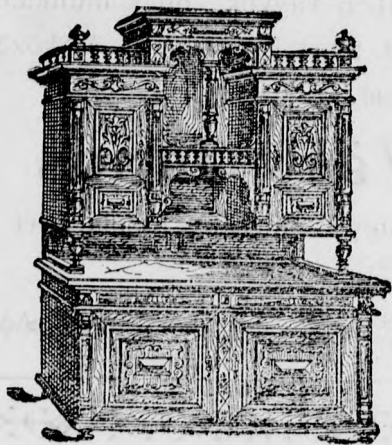
Nagy-Tapolcsány, 1900. évi decz. 23-án.

A kir. jbiróság tkvi hatóság.

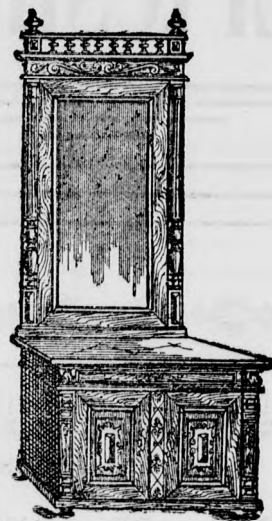
Váray,
kir. albiró.

Az Első Nagytapolcsányi Butorraktár.

Hartenstein és Berliner.

A n. é. vevő közönség szíves figyelmét felhívjuk a Nagytapolcsányban (Főtér 20 sz. alatti Munk József-tele ház I. emeletén) lévő „Első Nagytapolcsányi Butorraktár“ törv. bejegyzett cég alatti

**nagy
butorraktárunkra.**

Állandóan raktáron tartunk:

— Ebédlő-, háló-, szalon-, előszoba- és konyhaberendezéseket. —

Vasbutorok, löszőr és afrikmatraczók, képek, tükrök valamint tömören hajlitott fabutorok
állandón kaphatók.

Árczképeknek a legújabb módszer szerinti nagyítását aquarell kivitelben is elvállaljuk.

A n. é. közönség szíves támogatását érve, maradunk

kiváló tisztelettel

Hartenstein és Berliner.

CZIGLÉNYI JÓZSEF

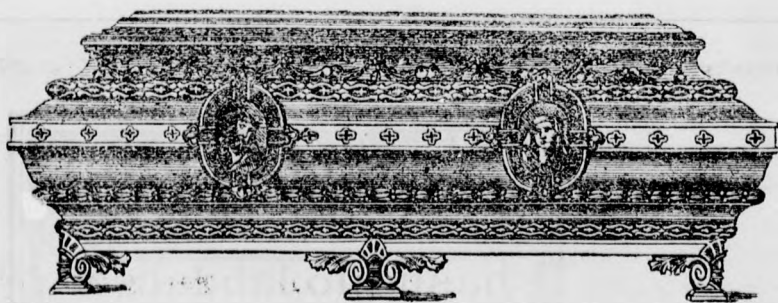
épület- butor- és mű-asztalos

első nagytapolcsányi temetkezési vállalkozó

Nagy-Tapolcsány, Korosi-utca (saját ház).

Raktáron tart: kész diszes **szoba-butort** (Faragott, barokk- és ó-német stylusban); kész fa- és érczopor-
sókat s mindenféle **temetkezési czikkeket.**

Diszes koszorúkat és szalagokat.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani, hogy

szabászati-műtermében

a legmodernebb kivitelű férfi öltönyöket, kabátokat és felöltöket a légzélesebben és jutányos árban készítek. A budapesti szabászati iskolában végzett tanulmányaim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy munkáimmal még a legkényesebb izlésű kívánalmaknak is eleget tehetek. — A n. é. közönség szives pártfogásáért esedezve maradok kiváló tisztelettel

Vály János

férfi-szabó Nagy-Tapolcsány Kispiacz-tér 167.

Meg nem felelő árukat készséggel veszek vissza.

Dús választéku
női- és férfi ruha-
szövet kelméit,
vászon és fehéreneműek
nagy raktárát a j a n l j a nagyban és
kicsinyben

a legjutányosabb árak mellett

BERNFELD JÓZSEF

→ rőfös-, posztó- és gyapotkelme kereskedő ←
Nagy-Tapolcsány (főtér, saját ház.)

A „Korona szálló” tőzsomszédságában.
Egy drb. 6 személyes fehér asztalterítő tiszta len,
csak 2 korona, fehér len zsebkezdők, rumburgi
vászon 25% gyári áron alul.

Ingyen nem, de legolcsóbb ár mellett dús választéku
maradék posztószövetekben, 50% az eredeti áron alul.

BERNFELD ADOLF

NAGY-TAPOLCSÁNY, Főtér.

Felhívom a n. é. közönség b. figyelmét a közeledő
ünnepek alkalmából ujjonnan felszerelt, dús választéku

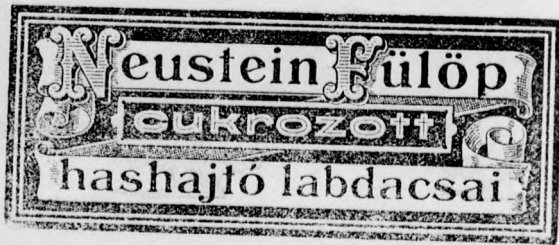
Confectio-üzletemre,

hol a legalkamasabb s legizlésebb

ajándékok

olcsó árak mellett vásárolhatók be.

Raktáron tartom a legújabb divatu kalapokat, in-
geket, gallér- és kézelőket, nyakkendőket valamint
női- és férfi cipőket, fűzőket, bőröndöket, kosa-
rakat, nap- és esernyőket továbbá fehérenemű és
ehhez tartozó kellékeket.

melyek évek óta beváltak és előkelő orvosok által, mint

gyengéd hashajtó, vértisztító és feloldó szer gyanánt melegen
ajánlatnak,

az emésztést nem zavarják, teljesen ártalmatlanok. Cukrozott külsejük végett
még gyermekek is szívesen veszik. Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill.,
egy tekeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

CSAK Philip Neustein hashajtó labdacsait használjuk. Valódi. ha
minden egyes doboz hátlapja törvényileg bejegyzett védje-
gyünkkel „Szent-Lipót”-tal van ellátva, piros-fekete nyomatban. Törvény-
székieg bejegyzett dobozunk, használati utasításunk és csomagolá-
sunk Apotheke Philipp Neustein aláírással legyenek ellátva.

PHILIPP NEUSTEIN

gyógyszertára a „Szent-Lipót”-hoz Bécs, I., Plangengasse 6.

Raktár Nagy-Tapolcsányban: Mallász Jenő gyógyszerésznél.

Fontos sérvbajosoknak.

Szenzációs találmány!

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jó-
nak elismerve, mint a Politzer által feltalált cs. és kir.
szab. gummisérvkötő. Ezen sérvkötő előnyei a többi sérvkötő
között a következők: 1. Nem gyakorol kellemetlen
nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A peloták
oly módon idomulnak a sérvhez, hogy a sérvkötő teljesen
elfődik és így a sérv kicsuszása lehetetlen. 4. A biztonsági öv
feltalálásával pedig a sérvkötő lecsuszása meg van gátolva.
Czél szerűségét nem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismerte el.
Használhatóságát bizonyítja továbbá azon számos köszönet és hálanyilatkozat,
mely a világ minden tájékáról (Német-, Orosz-, Francia-,
Olasz-, Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beér-
kezett, melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezé-
sükre állanak. Czél szerűsége mellett az árak mérsékel-
tek. Egyoldalú ára 7 és 10 forint. Kétoldalúé 10 és 16
forint. Gyermekeknek a felével olcsóbb. Rendelésnél a
test bősége kéretik ezentiméterekben, továbbá, hogy a
sérv jobb, bal, vagy mindkétoldalú-e. Nagy raktár to-
vábbá valódi angol és francia acélszrugó sérvkötőkben,
haskötő, köldökkötő, irrigateur, mindennemű méhfees-
kendő, görcsérharisnya, hátlegyenesztartó, légpárna, ágybe-
tét, havibajelfogók és minden e szakmába vágó czikke-
ben. Egyedüli képviselőség valódi angol és francia

GUMMI-különlegességekben.

Postai megbízásokat, rendelvényeket pontosan és
titoktartás mellett leggondosabban utánvéttel eszközöl

Politzer Mór és Fia

cs. és kir. szab. orthopediai készíteszek Budapest,
Deák-Ferencz-utca 10 m. — Alapított 1858. — Árjegy-
zők kívánatra zárt borítékban bementve küldetik.

A címre tessék ügyelni!

Nyomatott Platzkó Gyula könyvnyomdájában Nagy-Tapolcsányban.